

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

000/0

Návrh poslanců
na vydání zákona o Fondu těžko pojistitelných rizik v zemědělství

Zástupce předkladatele:

Doručeno poslancům:

N á v r h

ZÁKON

ze dne

o Fondu těžko pojistitelných rizik v zemědělství

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1 Fond

(1) Zřizuje se Fond těžko pojistitelných rizik v zemědělství (dále jen „Fond“) se sídlem v Praze.

(2) Fond je právnickou osobou, která hospodaří s vlastním majetkem. Rozpočet Fondu je veřejným rozpočtem. Při rozhodování o povinnosti zaplatit odvod a podporu státu podle tohoto zákona, o žádostech o poskytnutí podpor z prostředků Fondu nebo při rozhodování o povinnosti vrátit poskytnutou podporu má Fond postavení orgánu veřejné moci.

(3) Fond se nesmí účastnit na podnikání jiných osob.

(4) Fond

- a) poskytuje podporu na zmírnění dopadů způsobených dlouhodobým nedostatkem vody v půdě a její nedostupností pro růst a vývoj zemědělské produkce (dále jen „zemědělské sucho“) a na zmírnění dopadů způsobených nadměrnými vodními srážkami v období sklizně a
- b) informuje veřejnost o problematice, která je předmětem podpory podle písmene a).

(5) Fond poskytuje podpory podle odstavce 4 písm. a) fyzickým a právnickým osobám žádajícím o podporu (dále jen „žadatel“).

(6) Orgány Fondu jsou Rada Fondu (dále jen „Rada“), ředitel Fondu (dále jen „ředitel“) a Dozorčí rada Fondu (dále jen „Dozorčí rada“). Veřejnou správu vykonává Rada, její předseda a ředitel. Mimo obnovu řízení o opravných prostředcích podle zvláštních zákonů rozhoduje předseda Rady, na jeho rozhodování se přiměřeně použijí ustanovení o vedoucím ústředního správního úřadu.

(7) Členem orgánu Fondu může být jen fyzická osoba, která je bezúhonná a má plnou způsobilost k právním úkonům. Za bezúhonného se pro účely tohoto zákona považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin nebo se na něj hledí, jako by nebyl odsouzen. Členem orgánu Fondu nemůže být jeho zaměstnanec, pokud tento zákon dále nestanoví jinak.

(8) Členové orgánů Fondu a zaměstnanci Fondu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozví v souvislosti s výkonem funkce člena orgánu Fondu nebo zaměstnance Fondu. Zprostit mlčenlivosti může člena orgánu Fondu nebo zaměstnance Fondu ministr zemědělství (dále jen „ministr“).

(9) Fond vypracovává každoročně výroční zprávu, kterou předkládá ke schválení Radě (§ 2 odst. 8 písm. f), a to nejpozději do 30. dubna následujícího kalendářního roku. Schválenou výroční zprávu Fondu zveřejní Fond na internetových stránkách Fondu.

(10) Výroční zpráva Fondu musí obsahovat

- a) přehled činností vykonávaných v příslušném kalendářním roce Fondem, s uvedením vztahu k účelu poskytnuté podpory nebo poskytnuté, případně vydané informace,
- b) roční účetní závěrku¹⁾ a zhodnocení základních údajů v ní obsažených,
- c) přehled o příjmech a výdajích Fondu v členění podle zdrojů Fondu,
- d) přehled o poskytnutých podporách a uzavřených smlouvách v členění podle druhu poskytnuté podpory nebo smlouvy, účelu a výše,
- e) vývoj a konečný účetní stav příjmů a výdajů Fondu za uplynulý kalendářní rok, a
- f) změny statutu a změny ve složení orgánů Fondu, včetně odůvodnění těchto změn, k nimž došlo v průběhu uplynulého kalendářního roku.

§ 2 Rada

(1) Rada je nejvyšším orgánem Fondu; skládá se ze 7 členů. Funkční období členů Rady je čtyřleté. Členům Rady přísluší odměna za výkon funkce člena. Člen Rady má nárok na náhradu výdajů do výše určené jiným právním předpisem²⁾.

(2) Členy Rady jmenuje a odvolává ministr, přičemž 4 členy Rady jmenuje na návrh profesních a zájmových sdružení zastupujících zemědělské podnikatele.

(3) Členy Rady může ministr v případě zjištění závažného porušení povinností vyplývajících z funkce člena Rady odvolat na návrh Dozorčí rady nebo na návrh toho, kdo navrhoval člena Rady podle odstavce 2.

(4) Členství v Radě je neslučitelné s členstvím v Dozorčí radě. Členství v Radě může být stejnou osobou vykonáváno nejvýše tři po sobě následující funkční období; stejná osoba se může opětovně stát členem Rady nejdříve po uplynutí 2 let ode dne, kdy naposledy pozbyla členství v Radě.

(5) Předsedu a místopředsedu Rady volí a odvolává z řad svých členů Rada.

(6) Členství v Radě zaniká

- a) uplynutím funkčního období,
- b) úmrtím,
- c) odstoupením, nebo
- d) odvoláním.

(7) Na uvolněná místa členů Rady jmenuje ministr nové členy z návrhů podle odstavce 2, a to do 60 dnů ode dne, kdy se místo v Radě uvolnilo.

(8) Do působnosti Rady patří

- a) předkládat návrh finančního plánu, návrh rozpočtu Fondu a účetní závěrku Fondu Dozorčí radě ke kontrole, dohledu a schválení,
- b) rozhodovat o využití finančních prostředků Fondu,
- c) rozhodovat o poskytování podpor z Fondu,
- d) jmenovat a odvolávat ředitele, dohlížet na jeho činnost a stanovovat výši jeho mzdy,
- e) schvalovat jednací řád Rady a výroční zprávu Fondu,
- f) předkládat Dozorčí radě a Poslanecké sněmovně každoročně výroční zprávu Fondu k projednání a posouzení, a
- g) schvalovat plán činnosti Fondu předkládaný ředitelem.

¹⁾ § 18 a 19 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Například zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

(9) Rada zasedá podle potřeby Fondu, nejméně čtyřikrát ročně. Jednání Rady svolává a řídí její předseda a v jeho nepřítomnosti místopředseda Rady, popřípadě nejstarší člen Rady. Při rozhodování je hlasovací právo členů Rady rovné. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího Radě. Rada je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů, a k rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů Rady.

(10) Jednání Rady se může účastnit ředitel a předseda Dozorčí rady; požádají-li o slovo, musí jim být uděleno.

(11) Podrobnosti o organizaci a činnosti Rady a ostatních orgánů Fondu, vnitřní organizaci Fondu a vzájemné vazby upraví statut Fondu vydaný ministerstvem.

§ 3 Ředitel

(1) Ředitel je statutárním orgánem Fondu; řídí činnost Fondu, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Ředitel je zaměstnancem Fondu; nemůže být členem Rady ani Dozorčí rady. Ředitel určí z řad zaměstnanců Fondu svého zástupce, který ho bude zastupovat v době jeho nepřítomnosti.

§ 4 Dozorčí rada

(1) Dozorčí rada je kontrolním orgánem Fondu. Kontroluje hospodaření s majetkem Fondu a využívání finančních prostředků Fondu a poskytování podpor Fondem. Členům Dozorčí rady, kteří jsou poslanci, senátoři, členy vlády, vedoucími ústředního správního úřadu, soudci nebo o nichž tak stanoví jiný zákon, nepřísluší odměna za výkon funkce člena. Člen Dozorčí rady má nárok na náhradu výdajů do výše určené jiným právním předpisem²⁾.

(2) Dozorčí rada

- a) kontroluje činnost Fondu, jeho ředitele a Rady,
- b) posuzuje výroční zprávu Fondu,
- c) schvaluje účetní závěrku Fondu, finanční plán a návrh rozpočtu Fondu,
- d) podává nejméně jedenkrát ročně zprávu Radě o výsledcích své kontrolní činnosti,
- e) předkládá ministrovi návrh na odvolání člena Rady, zjistí-li u něj závažné nedostatky ve výkonu jeho funkce,
- f) kontroluje účetní knihy a jiné doklady a v nich obsažené údaje,
- g) svolává mimořádné jednání Rady, vyžadují-li to zájmy Fondu,
- h) dohlíží, zda Fond vyvíjí činnost v souladu s právními předpisy a statutem Fondu, a
- i) kontroluje plnění plánu činnosti Fondu.

(3) Dozorčí rada je povinna upozornit Radu na porušení právních předpisů nebo statutu Fondu, na nevhodné postupy, popřípadě na další nedostatky v činnosti Fondu.

(4) Členy Dozorčí rady volí a odvolává Poslanecká sněmovna; přihlíží přitom k návrhům profesních a zájmových sdružení zastupujících zemědělské podnikatele. Členství v Dozorčí radě je neslučitelné s členstvím v Radě. Dozorčí rada má 5 členů. Funkční období členů Dozorčí rady je čtyřleté. Po uplynutí funkčního období vykonávají členové Dozorčí rady funkci v Dozorčí radě do zvolení svého nástupce ve funkci.

(5) Dozorčí rada volí z řad svých členů předsedu a místopředsedu Dozorčí rady.

(6) Jednání Dozorčí rady svolává a řídí její předseda a v jeho nepřítomnosti místopředseda Dozorčí rady. Při rozhodování je hlasovací právo členů Dozorčí rady rovné. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího Dozorčí radě. Dozorčí rada je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů, a k rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů Dozorčí rady.

§ 5 Výše odvodů do Fondu

- (1) Plátcem odvodu do Fondu je fyzická nebo právnická osoba, která je
- a) zemědělským podnikatelem podle § 2e zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, a
 - b) uživatelem více než 1 ha zemědělské půdy na něj evidované v evidenci využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů podle § 3a zákona o zemědělství, a to
 1. druhu zemědělské kultury orná půda podle nařízení vlády upravujícího stanovení podrobností evidence využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů s výjimkou plochy, na kterou lze poskytnout dobrovolnou podporu vázanou na produkci podle nařízení vlády upravujícího stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům,
 2. druhu zemědělské kultury orná půda podle nařízení vlády upravujícího stanovení podrobností evidence využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů na ploše na kterou lze poskytnout dobrovolnou podporu vázanou na produkci podle nařízení vlády upravujícího stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům,
 3. druhu zemědělské kultury trvalá kultura podle nařízení vlády upravujícího stanovení podrobností evidence využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů nebo
 4. druhu zemědělské kultury trvalý travní porost podle nařízení vlády upravujícího stanovení podrobností evidence využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů.

(2) Fyzická nebo právnická osoba, která je současně plátcem podle odst. 1 písm. b) bodů 1, 2, 3 nebo 4, je povinna zaplatit jak odvod podle odst. 1 písm. b) bod 1, tak i odvod podle odst. 1 písm. b) bod 2, odvod podle odst. 1 písm. b) bod 3 nebo odvod podle odst. 1 písm. b) bod 4.

- (3) Výše odvodu podle odstavce 1 z každého i započatého hektaru zemědělské půdy evidované v evidenci využití zemědělské půdy podle užívatelských vztahů podle § 3a zákona o zemědělství na osobu podle odstavce 1 činí
- a) 185 Kč v případě podle odst. 1 písm. b) bodu 1,
 - b) 660 Kč v případě podle odst. 1 písm. b) bodu 2,
 - c) 1650 Kč v případě podle odst. 1 písm. b) bodu 3 nebo
 - d) 45 Kč v případě podle odst. 1 písm. b) bodu 4,

§ 6 Příjmy a odvody Fondu

- (1) Příjmy Fondu tvoří
- a) odvody od plátců do Fondu podle § 5,
 - b) podpora státu, která je poskytována ve výši rovnající se výši odvodů podle písmene a); tuto podporu na příslušný kalendářní rok převede ministerstvo na účet Fondu nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku,
 - c) dotace z prostředků Evropské unie,
 - d) dotace ze státního rozpočtu³⁾ nebo zápůjčka ze státního rozpočtu³⁾,
 - e) dotace z rozpočtů územních samosprávných celků⁴⁾,

³⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

- f) dary od fyzických nebo právnických osob, nebo zahraničních osob,
- g) dědictví,
- h) příjmy z prodeje produktů podporujících činnosti uvedené v § 1 odst. 4,
- i) úroky z vkladů, nebo
- j) penále za neplacení nebo za opožděné zaplacení odvodů.

(2) Odvody podle odstavce 1 písm. a) jsou splatné jednou ročně v příslušném kalendářním roce, a to převodem na účet Fondu, provedeným nejpozději do 31. prosince příslušného kalendářního roku.

(3) Plátce odvodu podle odstavce 1 písm. a) je v případě prodlení se zaplacením povinen zaplatit Fondu penále za opožděné zaplacení odvodu, které činí 0,1 % z dlužné částky denně ode dne následujícího po posledním dni splatnosti odvodu do zaplacení. Penále je plátce odvodu povinen převést na účet Fondu do 15 dnů po obdržení výzvy Fondu k zaplacení penále.

(4) Fond může v souvislosti s kontrolou placení odvodů provádět kontrolu přímo u osoby uvedených v § 5 odst. 1.

(5) Odvody a penále podle tohoto zákona vybírá a vymáhá Fond.

(6) Fond při správě odvodů podle odstavce 1 písm. a) postupuje jako správce daně podle daňového řádu.

§ 7 Použití příjmů Fondu

- (1) Příjmy Fondu lze použít pouze
- a) k účelům uvedeným v § 1 odst. 4,
 - b) na podpory podle § 1 odst. 5, nebo
 - c) k pokrytí provozních nákladů Fondu, avšak nejvýše do 4 % součtu všech zdrojů příjmů podle § 6.

(2) Fond ve svém účetnictví odděleně eviduje výdaje spojené s poskytováním podpor podle § 1 odst. 4 písm. a) a odst. 5 a činností podle § 1 odst. 4 písm. b), a tyto vede na samostatných účtech⁵⁾.

(3) Zůstatek vykázaný Fondem ke konci příslušného kalendářního roku se převede v účetnictví Fondu do následujícího kalendářního roku a užije se k zabezpečení činnosti Fondu podle § 1 odst. 4 a 5.

§ 8 Poskytování podpor z Fondu

(1) Žadatel musí žádost o poskytnutí podpory doručit Fondu v termínu od 1. září do 30. listopadu příslušného kalendářního roku.

(2) O poskytnutí podpory rozhoduje Rada. Lhůta pro vydání rozhodnutí začíná běžet dnem následujícím po dni ukončení přijímání žádostí podle odstavce 1.

⁴⁾ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

(3) Žádost o poskytnutí podpory podle § 1 odst. 4 písm. a) a odst. 5 může podat žadatel,

- a) má-li sídlo nebo trvalý pobyt na území České republiky, jedná-li se o občana České republiky,
- b) se kterým nebylo zahájeno insolvenční řízení podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, případně není v likvidaci,
- c) nemá-li žádné závazky po lhůtě splatnosti vůči Fondu nebo státu,
- d) který se v průběhu dvou let před podáním žádosti nedopustil trestného činu, přestupku nebo jiného správního deliktu, jehož skutková podstata souvisí s předmětem jeho podnikání, a
- e) který má uzavřeno komerční pojištění s pojistnou ochranou vztahující se nejméně na 50 % jeho průměrné roční rostlinné produkce nebo příjmů souvisejících s jeho rostlinnou produkcí a týkající se krupobití, mrazu, vichřice, povodně, jarní nebo zimní mraz, vymrznutí, vyzimování, sucho nebo záplavy.

(4) V žádosti o poskytnutí podpory žadatel uvede

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení nebo obchodní firmu, místo trvalého pobytu na území České republiky, místo podnikání, liší-li se od místa pobytu, a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, jde-li o podnikající fyzickou osobu, jméno, popřípadě jména a příjmení, místo trvalého pobytu a datum narození, jde-li o nepodnikající fyzickou osobu, obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, jde-li o právnickou osobu, a
- b) účel a rozsah, na který je podpora požadována.

(5) K žádosti o poskytnutí podpory žadatel přiloží

- a) doklad potvrzující skutečnosti uvedené v odstavci 4 a
- b) souhlas s nakládáním s osobními údaji uvedenými v žádosti o poskytnutí podpory v rozsahu nezbytném pro vyřízení nebo kontrolu žádosti, a souhlas se zveřejněním potřebných údajů na webových stránkách Fondu v rozsahu uvedeném v odstavcích 8 a 9.

(6) K žádosti o poskytnutí podpory žadatel dále přiloží dokumentaci obsahující číslo dílu půdního bloku evidence využití půdy podle uživatelských vztahů podle § 3a zákona o zemědělství, který je předmětem podpory podle § 1 odst. 4.

(7) Fond vyplatí žadateli podporu podle § 1 odst. 5, pokud žadatel splnil podmínky stanovené zákonem. Tato podpora nesmí přesáhnout 80 % ušlého příjmu žadatele ze zemědělské půdy evidované na žadatele v evidence využití půdy podle uživatelských vztahů podle § 3a zákona o zemědělství, a to v důsledku zmírnění dopadů podle § 1 odst. 4 písm. a).

(8) Fond na svých internetových stránkách zveřejní

- a) informace o doručených žádostech o poskytnutí podpory v pořadí podle doručení s uvedením účelu podpory, názvu a stručné charakteristiky předkládané žádosti o poskytnutí podpory, jména a příjmení žadatele o poskytnutí podpory nebo obchodní firmy nebo názvu žadatele o poskytnutí podpory a časového vymezení realizace předmětu podpory,
- b) informace o rozhodnutích o poskytnutí podpory s uvedením konkrétní výše poskytnuté podpory jednotlivému žadateli; jestliže je žádost o poskytnutí podpory zamítnuta, zveřejní rovněž zdůvodnění zamítnutí žádosti o poskytnutí podpory, a
- c) formou seznamu podpory poskytnuté Fondem, které jsou vyšší než 10 000 Kč bez daně z přidané hodnoty na jednotlivou podporu, nebo na opakované plnění jednomu žadateli o podporu překračující tuto částku, v příslušném kalendářním roce, s uvedením účelu plnění, příjemce plnění, požadovaného termínu plnění, termínu skutečného plnění, vyplacené částky a termínu výplaty.

(9) Údaje podle odstavce 8 písm. a) Fond zveřejní nejpozději do 15 dnů po ukončení přijímání žádostí o poskytnutí podpory Fondu. Údaje podle odstavce 8 písm. b) a c) Fond zveřejní nejpozději do 15 pracovních dnů po rozhodnutí Rady.

(10) Podmínky a podrobnosti o způsobu a výši poskytování podpor pro žadatele podle § 1 odst. 5 stanoví po předchozím souhlasu ministerstva Rada v pravidlech pro žadatele. Schválená pravidla zveřejní Fond na svých internetových stránkách.

§ 9 Přechodná ustanovení

1. Odvody podle § 5 se poprvé poskytnou za kalendářní rok
2. Náklady na činnost Fondu podle § 1 odst. 4 a provozní náklady Fondu uhradí v roce stát.
3. Žádosti o poskytnutí podpory podle § 8 budou poprvé přijímány v termínu od 1. července do 15. srpna

§ 10 Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Cílem návrhu na zřízení Fondu těžko pojistitelných rizik v zemědělství (dále jen „Fond“) je nahradit stávající ad hoc systém náhrad zavedený Rámcovým programem pro řešení rizik a krizí v zemědělství, který se opírá o ustanovení:

- zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zemědělství“),
- zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (rozpočtová pravidla),
- usnesení vlády vydané k řešení odstranění škod a obnovy částí území České republiky,
- zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací na zmírnění škod způsobených přírodními pohromami, mimořádnými událostmi a nepříznivými povětrnostními jevy v odvětví zemědělství,

a který je v souladu s Pokyny Evropské unie ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech na období 2014 až 2020 (Úřední věstník EU - C 204, 1.7.2014, svazek 57).

V současné době je administrace všech zemědělských národních dotací řešena podle ustanovení § 2d zákona o zemědělství, podle něho může být Státní zemědělský intervenční fond pověřen, aby pro Ministerstvo zemědělství prováděl administraci žádostí o dotace, které jsou výhradně financované z národních zdrojů podle „Zásad, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro příslušný rok na základě § 1, § 2 a § 2d zákona o zemědělství“. Rozsah pověření je řešen v Dohodě o spolupráci mezi Ministerstvem zemědělství a Státním zemědělským intervenčním fondem ze dne 7. 2. 2018. Dále byl na základě této Dohody Státní zemědělský intervenční fond pověřen k provádění administrace řešení mimořádných událostí (povodně, sucho atd.).

Současný způsob administrace dotačních programů podle Programu řešení rizik a krizí v zemědělství (dále jen „Programu“) je funkční. Administrace je rozdělena mezi Ministerstvem zemědělství a Státním zemědělským intervenčním fondem, což má za následek nižší efektivitu této administrace spojenou se zvýšenou administrativní zátěží jak na straně Ministerstva zemědělství a Státního zemědělského intervenčního fondu, tak na straně žadatelů.

Tato administrativní zátěž je přenášena především na žadatele, a to ve spojení s podáváním žádosti o dotaci (především dokládání žádostí ve dvojím vyhotovení, dokládání různorodých příloh, zejména v podobě papírových dokumentů a s tím spojené cestování). Pro žadatele může být dále obtížné zjistit, kde se v daný okamžik jeho žádost nachází a jaký je její stav. Tyto informace nejsou dostupné online (např. jako u PRV prostřednictvím Portálu farmáře), ale pouze na osobní/telefonický dotaz (Státní zemědělský intervenční fond nebo Ministerstvo zemědělství).

Pro kompenzace za škody způsobené suchem v roce 2018 bylo ze strany žadatelů jen na krmné plodiny podáno k administraci více než 9 500 žádostí, což při běžném administrativním procesu znamená, že pracoviště Státního zemědělského intervenčního fondu vyřizují tuto agendu téměř měsíc, a následně je potřeba přes 1 500 člověkodnů pro administrování na Ministerstvu zemědělství. Taková zátěž, navíc v neočekávaných termínech, je dlouhodobě neudržitelná a způsobuje negativní dopady do běžné koncepční práce Ministerstva zemědělství.

Ve vztahu k Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu představuje současný způsob administrace značnou zátěž z hlediska flexibility pracovních sil. Jedná se od ad-hoc velkoobjemové podpory, které je nutné v co možná nejkratší době administrovat. Při současném nastavení procesu administrace i po všech optimalizacích dochází tímto k nárazovému vytížení všech disponibilních pracovních sil a následně k narušení pracovních harmonogramů a termínů jiných dotačních programů. Dále je časově náročné vyzývat žadatelů k opravám žádostí, které je realizováno nejprve ze strany Státního zemědělského intervenčního fondu, a poté také případně ze strany Ministerstva zemědělství (dvojkolejnost výzev a s tím spojené nejasnosti žadatelů, proč jsou v průběhu administrace vyzývány k doplnění odlišnými subjekty). To však vyplývá z požadavků zákona 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Proces je v současné době nastaven následujícím způsobem:

Identifikaci nepříznivých povětrnostních jevů, přírodních pohrom a jiných mimořádných událostí provádí Český hydrometeorologický ústav, který je pověřen činností v oblasti meteorologie, klimatologie, hydrologie a řízení kvality ovzduší, či jiné místo (např. v případě sucha mohou být využívána data z portálu Intersucho.cz).

Rozpočet stanoven není, neboť finanční prostředky jsou vždy vyčleněny až na základě výskytu událostí a odhadu skutečně vzniklých škod.

Porada vedení Ministerstva zemědělství stanoví v návaznosti na škodní událost termín sumarizace předběžného odhadu škod, včetně termínu zpracování. Jakmile jsou tyto škody předběžně stanoveny a projednány na Poradě vedení Ministerstva zemědělství, je materiál předložen k projednání vládě ČR.

Za odhad škod vzniklých v rostlinné výrobě, živočišné výrobě, potravinářské výrobě (na zemědělských pozemcích, polních kulturách, stavebách, zvířatech, potravinářských provozech, zásobách atd.), a za odhad škod vzniklých v lesním hospodářství, myslivosti a rybářství (na rybách, produktech rybolovu a akvakultury podle přílohy 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1379/2013) zodpovídá Ministerstvo zemědělství.

Po schválení materiálu vládou ČR zpracovává Ministerstvo zemědělství Zásady, kterými se stanovují podmínky a postupy při poskytování náhrady škod.

Po výskytu události je na základě rozhodnutí Porady vedení Ministerstva zemědělství pověřen generální ředitel Státního zemědělského intervenčního fondu bezodkladným ustanovením škodních komisí pro zjišťování škod. Členy škodních komisí, které posoudí škody vzniklé na základě přírodních pohrom, mimořádných událostí a nepříznivých povětrnostních jevů, jmenuje neprodleně z řad pracovníků Oddělení příjmu žádostí a LPIS ředitel příslušného Regionálního odboru Státního zemědělského intervenčního fondu, který zodpovídá za jejich včasné ustanovení. Zároveň jsou do škodních komisí přizváni zástupci dalších vyjmenovaných organizací, a to podle charakteru škody.

Složení škodních komisí - škody na plodinách a zásobách posuzuje komise složená ze zástupců Státního zemědělského intervenčního fondu a zástupce Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, Podle potřeby lze do komisí jmenovat také zástupce dalších odborných organizací.

Kontroly na místě jsou prováděny pracovníky Státního zemědělského intervenčního fondu v souladu s § 12a zákona č. 256/2000 Sb. o Státním zemědělském intervenčním fondu a v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Každý člen ze skupiny kontrolujících má vlastní pověření ke kontrole podle § 4 zákona č. 255/2012 Sb., vydané Státním zemědělským intervenčním fondem. Na základě pověření mohou členové kontrolní skupiny vstupovat na pozemky, do budov atd. a podepisovat protokoly o vzniklých škodách. Kontroly na místě probíhají vždy za přítomnosti poškozeného subjektu, popř. jeho zástupce.

Podpora poskytovaná v souladu s Rámcovým programem nemůže být kumulována s podporou z jiných veřejných zdrojů, včetně místních, regionálních či vnitrostátních režimů nebo fondů Evropské unie za účelem pokrytí těchto způsobitelných nákladů.

Podporu lze poskytnout subjektu, který splňuje podmínky stanovené Rámcovým programem a zároveň splňuje podmínky uvedené v příslušných zásadách. Příjemcem podpory mohou být všechny podniky bez ohledu na jejich velikost.

Hrubá míra podpory je stanovena pro škody způsobené přírodními katastrofami až 100 % způsobilých ztrát. Hrubá míra podpory je pro škody způsobené nepříznivými klimatickými jevy u zemědělství až 80 % způsobilých ztrát. Míra podpory se může v jednotlivých letech lišit v závislosti na objemu schváleného rozpočtu a očekávaném počtu přijatých žádostí, nesmí však překročit maximální míry stanovené pro jednotlivé záměry.

Podpora se poskytuje jako přímá nenávratná dotace.

Aby se zamezilo nadměrné kompenzaci, jsou při výpočtech škod použity normativy Ústavu zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) nebo jiné nezávislé zdroje dat. Výpočet podpory je následně podrobně stanoven v příslušných zásadách.

Ministerstvo zemědělství předloží Evropské komisi v rámci výroční zprávy meteorologické údaje o druhu, době, relativním rozsahu a místu výskytu přírodní pohromy nebo klimatického jevu, který může být přirovnán k přírodní pohromě.

Režim podpory musí být zaveden nejpozději do 3 let od vzniku ztráty. Podpora musí být vyplacena nejpozději do 4 let od vzniku ztráty.

Přehled jednotlivých kroků administrace žádostí o podporu a rozdělení jejich provádění mezi gesční útvary Ministerstva zemědělství a Státního zemědělského intervenčního fondu je detailně stanoven v rámci Dohody o spolupráci mezi Ministerstvem zemědělství a Státním zemědělským intervenčním fondem ze dne 7.2.2018.

Jak je řečeno výše, rozdělení administrace vychází ze stávajících forem administrativního procesu nastaveného pro příjem žádostí o podpory dle dotačních programů zemědělství, poskytovaných podle § 1, § 2 a § 2d zákona o zemědělství.

Pracovníci Státního zemědělského intervenčního fondu odpovídají zejména za:

- evidenci podaných žádostí a kontrolu přijatých žádostí z hlediska formální správnosti,
- kontrolu souladu údajů v žádosti s doloženými doklady,
- včasné zadání kompletních a zkontrolovaných údajů z hlediska formální správnosti ze žádostí do Informačního systému národní dotace,
- dodržování Zásad při posuzování formální správnosti žádostí,
- posouzení žádostí škodními komisemi,
- kontroly na místě,
- zadání výsledku šetření škodní komise do Informačního systému národní dotace,
- včasné předání zkontrolovaných kompletních žádostí ve stavu formální správnosti spolu s protokoly o zjištěných škodách a stanoviskem věcně příslušným odborům Ministerstva zemědělství,
- kontrolní činnost upravenou Dohodou o spolupráci mezi Ministerstvem zemědělství a Státním zemědělským intervenčním fondem,
- za předávání informací z Ministerstva zemědělství na Oddělení příjmu žádostí a LPIS Státního zemědělského intervenčního fondu odpovídá Centrální pracoviště Státního zemědělského intervenčního fondu (Oddělení metodiky Národních dotací).

Pracovníci Ministerstva zemědělství odpovídají zejména za:

- projednání žádostí v Pracovních skupinách k projednávání žádostí o dotace,
- rozhodování o žádostech,
- dodržování schválené výše sazeb určené pro jednotlivé druhy škod,
- vydání rozhodnutí,
- předání rozhodnutí příjemcům náhrady škod, příslušným orgánům a útvarům uvedeným v zásadách,
- včasné předání věcně správných dokladů, vztahujících se k proplacení dotací odboru účetnictví a statistiky,
- provedení platby,
- archivaci podaných žádostí a rozhodnutí.

Role Státního zemědělského intervenčního fondu zahrnuje příjem žádostí o podporu, jejich kontrolu a vložení do Informačního systému národních dotací, zpracování protokolů o škodách zjištěných kontrolou na místě a projednávání žádostí ve škodních komisích.

Výši škod zjišťují škodní komise složené ze zástupců vybraných kompetentních státních orgánů. Šetření se provádí za účasti poškozeného subjektu, s výjimkou případů, kdy se škoda neprojeví bezprostředně po výskytu nepříznivého klimatického jevu a k jejímu

vyčíslení bude využito normativů a dat z portálu Intersucho. Výše dotace nepřekročí výši škod uvedenou v protokolu o zjištěných škodách.

Role Ministerstva zemědělství zahrnuje stanovení sazeb či procentické výše podpory u jednotlivých typů vzniklé škody, vydání rozhodnutí, zpracování a předání dokladů pro provedení platby a její realizaci.

Všechny dotace jsou poskytovány na základě rozhodnutí podle rozpočtových pravidel. V souladu s § 14q odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech není proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství přípustné odvolání ani rozklad. Obnova řízení ani přezkumné řízení se nepřipouští, s výjimkou postupu podle § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu (přezkum).

Podle rozdělení kompetencí Státní zemědělský intervenční fond provádí v příslušném informačním systému vkládání žádostí, kontrolu a posouzení škodními komisemi. Útvary Ministerstva zemědělství ho využívají k vydávání rozhodnutí a k provádění plateb, ale také k rozhodovací činnosti. Jedná se zejména o detailní a operativní analýzy, stanovení sazeb, a tím usměrňování optimálního využití finančních prostředků.

Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Základními principy fungování Fondu jsou:

- zajištění průběžného, plánovaného, každoročního financování,
- povinná spoluúčast zemědělských podnikatelů (nad určitou výměru obhospodařované půdy) a státu.

Činnost Fondu bude zaměřena na poskytování podpory na zmírnění dopadů způsobených dlouhodobým nedostatkem vody v půdě a její nedostupností pro růst a vývoj zemědělské produkce (zemědělské sucho) a na zmírnění dopadů způsobených nadměrnými vodními srážkami v období sklizně způsobené zemědělským podnikatelům nepříznivým klimatickým jevem, který může být přirovnán k přírodní pohromě, proti kterým se nelze komerčně pojistit, a který bude mít za následek pokles o více než 30 % průměrné produkce vypočítané na základě předcházejícího tříletého období nebo na základě tříletého průměru v předcházejícím pětiletém období vypočítaného po vyloučení nejvyšší a nejnižší hodnoty. Zároveň podpora nesmí přesáhnout překročit 80 % ušlého příjmu v důsledku zničení komodity nepříznivým klimatickým jevem.

Zemědělským suchem je nedostatek vláhy pro pěstování plodiny vedoucí k významnému poškození porostu a poklesu produkce (tj. více než 30% z průměrné produkce). Výskyt Zemědělského sucha je podpůrně deklarován „Integrovaným systémem pro sledování rizik v zemědělství“ (www.intersucho.cz), tj. systémem aktuálního a průběžného monitoringu nepříznivých jevů s možným dopadem na zemědělskou produkci, zejména pak zemědělského sucha a nadměrných srážek v době sklizně. Tento systém poskytuje pro jednotlivá katastrální území informace o půdní vlhkosti, o stavu vegetace, o počtu dní s nedostatkem vláhy v průběhu dané sezóny a dostupnosti pozemků v době sklizně spolu se stanovením odchylek aktuálního stavu vzhledem k běžným hodnotám vyskytujícím se v daném katastru. Systém je provozován Mendelovou univerzitou v Brně a Centrem výzkumu globální změny AV ČR v. v. i. ve spolupráci s institucemi uvedenými na jeho webu (www.intersucho.cz). Stav zemědělského sucha (stav sucha) je vyhlášen v případě, kdy v povrchové vrstvě (0-40 cm) se v uplynulých 30 dnech vyskytlo nejméně 8 dní s půdní vlhkostí pod hodnotou 30% relativního nasycení nebo počet dní od 1.2. s půdní vlhkostí v povrchové vrstvě (0-40 cm) pod 30% relativního nasycení byl dosažen větší než $8 + 5 \times \text{počet dní od 1. 2.} / 30$. Od 1. 2. do 30.4. pak musí současně intenzita sucha v povrchové vrstvě (0-40 cm) nebo v podpovrchové vrstvě (40-100 cm) nebo 0-100 cm v předchozích 30 dnech dosáhnout podle „Integrovaného systému pro sledování rizik v zemědělství“ alespoň stupně S2 (mírné sucho) nejméně po dobu 8 dní. Od 1. 5. pak musí současně intenzita sucha v povrchové vrstvě (0-40 cm) v předchozích 30 dnech dosáhnout alespoň stupně S3 (výrazné sucho) nejméně po dobu 8 dní nebo alespoň stupně S2 (mírné

sucho) v profilu 0-100 cm. Od 1. 6. pak současně musí být půdní profil v hloubce (0-100 cm) relativně nasycen na méně než 55%.

Nadměrnými vodními srážkami v období sklizně jsou deště, které nezpůsobí povodeň ani záplavu, avšak jejich intenzita a doba trvání vedou k znemožnění sklizně, a to z důvodu podmáčení pozemků či znehodnocení komodity. Výskyt nadměrných vodních srážek v období sklizně je posuzován „Integrovaným systémem pro sledování rizik v zemědělství“.

„Obdobím sklizně je časové období v průběhu roku, které je v daném místě obvyklé pro sklizeň konkrétní plodiny.

Cílem zákona je vytvořit podmínky pro program podpor určený k podpoře a rozvoji podnikání v zemědělství. Smyslem předkládaného materiálu je stanovení uceleného systému pravidel řešení rizik a krizí způsobených nepříznivými klimatickými jevy v zemědělství, který je založen na spolupráci mezi zemědělskými podnikateli a státem. Tento krok má zabezpečit systémový a dlouhodobě garantovaný přístup k řešení ekonomických dopadů vzniklých v důsledku působení nepříznivých klimatických jevů na zemědělské prvovýrobce a současně stanovit pravidla, na jejichž základě bude poskytována státní podpora v případě vzniku ztrát způsobených nepříznivými klimatickými jevy u tzv. těžko pojistitelných rizik.

Zákon stanoví okruh povinných plátců odvodů do Fondu a příjemců podpory (žadatelů), kterými jsou povinně všechny fyzické a právnické osoby, které jsou zemědělskými podnikateli podle zákona o zemědělství a zároveň splňují parametr obhospodařované výměry.

Znevýhodnění jsou zemědělské podnikatelé, kteří nemají základní pojištění na alespoň 50 % průměrné roční rostlinné produkce nebo příjmů souvisejících s rostlinnou produkcí a týkající se statisticky nejvýznamnějších pojistitelných rizik v České republice, kterými jsou zejména krupobití, mráz, vichřice, sesuv půdy, vyzimování, povodeň nebo záplava. Podpory zemědělských podnikatelů budou kráceny o 50%.

Vyloučení z poskytnutí podpory budou zemědělské podnikatelé, kteří kromě podmínek stanovených zákonem splňují podmínky tzv. „podniku v obtížích“, tj. nastane-li u nich alespoň jedna z následujících okolností:

- V případě společnosti s ručením omezeným (která není malým nebo středním podnikem, jehož existence nepřesahuje tři roky), kde v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě více než poloviny upsaného základního kapitálu. Tento případ nastává, když je výsledek odečtení kumulovaných ztrát od rezerv (a všech dalších prvků, jež se obecně považují za kapitál společnosti) negativní a svou výší překračuje polovinu upsaného základního kapitálu. Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost s ručením omezeným“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU (čl. 31) a „základní kapitál“ zahrnuje případně jakékoli emisní ážio.
- V případě společnosti, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti (která není malým nebo středním podnikem, jehož existence nepřesahuje tři roky), kde v důsledku kumulace ztrát došlo ke ztrátě více než poloviny jejího kapitálu zaznamenaného v účetnictví této společnosti. Pro účely tohoto ustanovení se za „společnost, v níž alespoň někteří společníci plně ručí za závazky společnosti“ považují zejména formy podniků uvedené v příloze II směrnice 2013/34/EU.
- Jestliže vůči podniku bylo zahájeno kolektivní úpadkové řízení nebo tento podnik splňuje kritéria vnitrostátního práva pro zahájení kolektivního úpadkového řízení na žádost svých věřitelů.
- Jestliže podnik obdržel podporu na záchranu a zatím nesplatil půjčku nebo neukončil záruku nebo jestliže obdržel podporu na restrukturalizaci a stále se na něj uplatňuje plán restrukturalizace.
- V případě podniku, který není malým nebo středním podnikem, kde v uplynulých dvou letech účetní poměr dluhu společnosti k vlastnímu kapitálu je vyšší než 7,5 a poměr

úrokového krytí hospodářského výsledku společnosti před úroky, zdaněním a odpisy (EBITDA) je nižší než 1,0.

Odvod je určen ve výši součtu součinů hodnoty příspěvku za hektar a počtu hektarů podle údajů uvedených v příslušné evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů (LPIS).

Podporou státu se rozumí finanční příspěvek z rozpočtu Ministerstva zemědělství odpovídající výši součtu ročních odvodů zemědělských podnikatelů.

V souvislosti se zavedením nového systému Fondu bude nutné deklarovat, že stát neposkytne žádnému zemědělskému podnikateli žádné další podpory na zmírnění dopadů způsobených zemědělským suchem a nadměrnými vodními srážkami, které jsou hrazeny z Fondu ve vztahu k produkci z rostlinné výroby s výjimkou navrženého zmírnění dopadů z Fondu, ani žádné další státní podpory v případě vzniku újmy v důsledku klimatického jevu, který je komerčně běžně pojistitelný.

Zákon definuje orgány Fondu (Rada, Dozorčí rada, ředitel Fondu). Důležitou roli při jejich sestavování i vlastní činnosti (zejména členství v Radě) budou mít 4 členové zastupující hlavní skupiny plátců. Tím je umožněn jejich dohled nad čerpáním jimi odvedených finančních prostředků. Rozhodující roli při sestavování Dozorčí rady bude mít Poslanecká sněmovna.

Při rozhodování o povinnosti zaplatit odvod podle tohoto zákona nebo o žádostech o poskytnutí podpor z prostředků Fondu bude mít Fond postavení orgánu veřejné moci.

Postup při posuzování zmírnění dopadů a při příjmu žádostí a jejich vyhodnocení, resp. rozhodování o poskytnutí dotace bude v maximální možné míře vycházet ze stávající praxe, což je dáno tím, že při poskytování státní podpory v oblasti zemědělství je nutné vycházet z Pokynů Evropské unie ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech na období 2014 až 2020 (Úřední věstník C 204, 1.7.2014, svazek 57, čl. 1.2.1.2.). Určité rozdíly vzniknou v důsledku toho, že dosavadní dotace jsou posuzovány a poskytovány ex-post, zatímco nový režim bude především posuzovat nastalé klimatické jevy v době, kdy reálně nastanou a následně bude posuzována výše kompenzace.

Kroky procesu:

- potencionální žadatel ohlásí výskyt nepříznivého klimatického jevu,
- pověřený pracovník Státního zemědělského intervenčního fondu (na základě smlouvy s Fondem) ověří takový výskyt na místě a současně pro potvrzení využije údaje Českého hydrometeorologického ústavu, který je pověřen činností v oblasti meteorologie, klimatologie, hydrologie a řízení kvality ovzduší.
- Žadatel předloží žádost o podporu na předepsaných formulářích, svým podpisem potvrdí, že všechny informace uvedené v žádosti jsou pravdivé a úplné, a že si je vědom právních následků, které v důsledku uvedení nepravdivých a neúplných informací mohou nastat. Dále svým podpisem stvrdí, že se podrobně seznámil se dotačními pravidly. Snahou bude v maximální možné míře využívat elektronické nástroje a to jak pro sběr dat o plátcích odvodů a příjemcích podpor, obdobně jako Státní zemědělský intervenční fond (tj. s využitím různých zdrojů, jako např. z evidencí vedených podle zákona o vinohradnictví a vinařství, zákona o ochraně chmele, zákona o zemědělství apod., resp. od Ministerstva vnitra), tak pro zpracování žádostí o podporu, vč. jejich kontroly z hlediska formálního i obsahového, a následné výplaty schválených podpor.
- Žádosti o podporu budou v souladu se statutem Fondu předkládány k rozhodnutí o poskytnutí Radě Fondu.

Přínosy systému:

- Nahrazuje systém neplánovaných/ad hoc nároků na státní rozpočet.

- Předem stanovuje možnosti eliminace rizik, pravidla pro účast v systému, pravidla pro kompenzaci dopadů klimatických jevů.
- Pokrývá současně řešení pojistitelných a nepojistitelných rizik, tj. především zvyšuje motivaci k pořízení komerčního pojištění.
- Využívá zavedeného, dlouhodobě fungujícího a efektivního systému podpory pojištění.
- Zjednoduší zpracování žádostí zavedením elektronických nástrojů a sníží administrativu na straně zemědělských podnikatelů maximálním využitím evidencí a registrů vedených státními orgány.

Vlastní legislativní řešení v maximální možné míře vychází z již obdobné stávající právní úpravy Vinařského fondu obsažené v našem právním řádu v § 31 až 36 zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), ve znění pozdějších předpisů, a to prostřednictvím novely toho zákona publikované pod č. 26/2017 Sb. a z návrhu právní úpravy Lesnického a dřevařského fondu (návrh ustanovení § 52a až 52h návrhu novely zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů), který byl předmětem sněmovního tisku č. 1038 z minulého VII. volebního období Poslanecké sněmovny.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Stanovené povinnosti hospodářských subjektů nejdou nad rámec Ústavy České republiky a Listiny základních práv a svobod.

Návrh je slučitelný s ústavním pořádkem České republiky.

Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie, obecnými právními zásadami práva Evropské unie, s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie

Návrh zákona se přímo netýká implementace a působnosti předpisů Evropské unie, a proto jej lze hodnotit tak, že není v rozporu s právem Evropské unie.

Předkládaný návrh zákona není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie (např. zásada právní jistoty, proporcionalita a zákaz diskriminace).

Návrh zákona tak není v rozporu s předpisy Evropské unie.

Zhodnocení souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná úprava se nedotýká mezinárodních smluv ani obecně uznávaných zásad mezinárodního práva.

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Pokud se jedná o stanovení výše odvodů, resp. odhad finančních prostředků nutných pro zmírnění dopadů způsobených zemědělským suchem a na zmírnění dopadů způsobených nadměrnými vodními srážkami v souladu s tímto zákonem, je nutné uvést, že neexistují podklady (dostatečně dlouhé časové řady statistických údajů), které by umožnily přesně

kvantifikovat s vymezenou pravděpodobností očekávané podpory. Níže v tabulkách jsou uvedeny deklarované škody a kompenzace poskytnuté v období 1996 – 2017 (zdroj – roční zprávy o stavu zemědělství ČR, vydávané Ústavem zemědělské ekonomiky a informací). Odhad za r. 2018 je – škody ve výši 11-12 miliard, kompenzace ve výši 2 miliardy.

Deklarované škody		
Rok	Sucho	Celkem
1995	není k dispozici	
1996	není k dispozici	
1997	-	-
1998	-	-
1999	-	-
2000	8 200	8 200
2001	-	-
2002	-	-
2003	3 300	3 300
2004	-	-
2005	-	-
2006	-	-
2007	-	-
2008	-	-
2009	-	-
2010	-	-
2011	-	-
2012	-	-
2013	-	-
2014	-	-
2015	2 971	2 971
2016	-	-
2017	7 450	7 450
celkem	21 921	21 921
průměr	1 044	1 044

Ad hoc kompenzace škod ze státního rozpočtu (v mil. Kč)			
rok	srážky	sucho	celkem
1995	-	-	-
1996	318	-	318
1997	769	-	769
1998	1 149	133	1 282
1999	105	-	105
2000	-	1 200	1 200
2001	-	4 139	4 139
2002	977	-	977
2003	74	1 399	1 473
2004	1	-	1
2005	-	-	-
2006	96	-	96
2007	8	-	8

2008	12	-	12
2009	492	-	492
2010	390	-	390
2011	108	-	108
2012	-	-	-
2013	329	-	329
2014	50	-	50
2015	-	-	-
2016	-	1 166	1 166
2017	-	1 240	1 240
celkem	4 878	9 277	14 155
průměr	212	403	615

Východiskem pro stanovení ročního rozpočtu Fondu jsou výše odvodů zemědělských výrobců, které jsou dané výměrou obhospodařované a evidované v evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů (LPIS).

Existují 3 varianty možného výpočtu odvodů zemědělských podnikatelů:

- Varianta 1 vychází z modelu, který je uplatňován v Maďarsku.
- Varianta 2 vychází z původních Zásad pro poskytování podpory za ztráty způsobené nepříznivými klimatickými jevy z r. 2015, které byly notifikovány Evropské komisi a komisí odsouhlaseny v r. 2016. Odvody byly výstupem z jednání pracovních skupin před rokem 2015.

Obě varianty jsou uvedeny níže v tabulkách s použitím dat o výměrách ze zpráv o stavu zemědělství za daný kalendářní rok, které vydává ÚZEI.

	ha (tis)		Varianta 1	Kč (tis)	Varianta 2	Kč (tis)
obiloviny	1 389,8	56%	83,00	115 353,40	150,00	208 470,00
olejniny	446,0	18%	83,00	37 018,00	150,00	66 900,00
okopaniny	73,7	3%	83,00	6 117,10	150,00	11 055,00
ovoce	26,5	1%	250,00	6 625,00	550,00	14 575,00
zelenina	13,2	1%	250,00	3 300,00	550,00	7 260,00
pícniny	471,9	19%	83,00	39 167,70	150,00	70 785,00
luskoviny	33,1	1%	83,00	2 747,30	150,00	4 965,00
chmel	4,6	0%	250,00	1 155,50	550,00	2 542,10
réva vinná	15,9	1%	250,00	3 975,00	550,00	8 745,00
celkem	2 474,7			215 459,00		395 297,10

Jak je zjevné, tak ani z uvedených variant nedosahuje očekávané úrovně ročních odvodů zemědělských podnikatelů ve výši 600 mil. Kč.

- Varianta 3 – vychází z poznatků aplikační praxe a nastavení stávajících Zásad pro poskytování podpory za ztráty způsobené nepříznivými klimatickými jevy z r. 2018

Odhad - kalkulace odvodů do FTPRZ							
kategorie půdy	výměra	průměrné náklady (Kč/ha)	odvod dle % nákladů (Kč/ha)	odvod po zohlednění incidence sucha 1 za X let (Kč/ha)	odvod po zohlednění % zasaženého území (Kč/ha)	odvod (Kč/ha)	celkový odvod (Kč/rok)
orná půdy s výjimkou okopanin a zeleniny	2 486 643	28 000	2 800,00	560,00	184,80	184,80	459 531 626
okopaniny a zelenina	100 257	100 000	10 000,00	2 000,00	660,00	660,00	66 169 620
trvalé kultury	38 551	250 000	25 000,00	5 000,00	1 650,00	1 650,00	63 609 150
TTP	960 481	6 752	675,20	135,04	44,56	44,56	42 802 096
celkem	3 585 932						632 112 492

Odvod FTPRZ zemědělci	632 112 492 Kč
Odvod FTPRZ stát	632 112 492 Kč
Odvod FTPRZ celkem	1 264 224 984 Kč

Definiční parametry (zadej X)	X	
X % nákladů k platbě	OP bez OKOP a ZEL	10
	OKOP a ZEL	10
	TK	10
	TTP	10
Incidence sucha jednou za X let	OP bez OKOP a ZEL	5
	OKOP a ZEL	5
	TK	5
	TTP	5
X % zasaženého území z celé ČR	OP bez OKOP a ZEL	33
	OKOP a ZEL	33
	TK	33
	TTP	33

Návrhu zákona v předloženém znění odpovídá varianta č. 3.

Tím je dána výše podpory ze strany státu při dodržení pravidla, že podpora státu bude ve stejné výši, jako jsou celkem odvody placené zemědělskými podnikateli.

Nicméně je třeba vzít v úvahu, že výše uvedené částky odvodů zemědělských podnikatelů a podpory ze strany státu jsou výsledkem výpočtu vzorce, zatímco výše podpor do budoucna je těžko odhadnutelná a to především s ohledem na nemožnost, byť s omezenou pravděpodobností, předvídat vývoj klimatu v následujících letech.

Z takto sestaveného rozpočtu Fondu budou hrazeny i provozní náklady Fondu. Předpokládá se, že na provozní náklady nebude ročně použito více než 4 % příjmů fondu ze všech zdrojů. Toto procento je stanoveno jako maximální, především s ohledem na počáteční fázi činnosti fondu, než dojde ke stabilizaci příjmů, včetně odvodů. K minimalizaci provozních nákladů přispěje spolupráce s Ministerstvem zemědělství a jeho

rezortními organizacemi při zajišťování kancelářských prostor, dopravy, spotřebního materiálu a služeb.

1. Výchozí předpoklady

Podle každoroční zprávy připravované Ústavem zemědělské ekonomiky a informací pro Ministerstvo zemědělství za r. 2015, bylo v ČR celkem cca 46 tis. zemědělských výrobců.

	Počet	Podíl	Výměra (tis ha)	Podíl
0 – 5 ha	24.000	52%	39	1,1%
5 – 10 ha	5.000	12%	39	1,1%
10+ ha	17.000	36%	3.423	97,8%

Z výše uvedeného vyplývá, že bude cca 17 tis. zemědělských podnikatelů, kteří budou v systému participovat. Hlavními aktivitami Fondu, a to ve vztahu k výše uvedenému počtu zemědělských podnikatelů budou:

- Registrace zemědělských výrobců v systému v souladu s podmínkami uvedenými v zákoně a v dotačních pravidlech, s možností využití dat a informací, které již zemědělský podnikatel poskytl např. v souvislosti s jednotnou žádostí o zemědělskou dotaci, evidence využití půdy podle uživatelských vztahů apod., s cílem minimalizovat nároky na zatížení zemědělských podnikatelů.
- Kontrola údajů poskytnutých zemědělskými podnikateli (tzv. křížová kontrola).
- Registrace hlášení vzniku dopadů negativních klimatických jevů ze strany zemědělských podnikatelů.
- Ověření vzniku dopadů negativních klimatických jevů v daném čase a dané lokalitě (ze strany ČHMÚ nebo lokálně) a jeho registrace;
 - realizace rizika (nepříznivý klimatický jev),
 - včasnost nahlášení dopadů negativních klimatických jevů ze strany zemědělských výrobců,
 - ověření souvislosti mezi realizovaným rizikem a nastalým dopadem negativních klimatických jevů.
- Nahlášení výše dopadů negativních klimatických jevů nad 30% (výnos a příjem), resp. doložení a vznesení nároku na kompenzace.
- Ověření vzniku dopadů negativních klimatických jevů a příp. její úrovně (tj. ověření snížení výnosu a ověření snížení příjmu v závislosti na snížení výnosu v důsledku realizovaného rizika).
- Případná druhotná namátková a náhodná kontrola ověření předkládaných údajů o úrovni dopadů negativních klimatických jevů (resp. křížové ověření).
- Rozhodnutí o oprávněnosti poskytnutí kompenzace (byly splněny všechny podmínky pro poskytnutí).
- Výběr odvodů zemědělských podnikatelů a případných pohledávek za nimi a odvodů státu.
- Výplata podpor.
- Provádění průběžných a následných kontrol u žadatelů o podporu.

V maximální možné míře bude využita specializovaná elektronická platforma, která umožní i zjednodušení administrativy jak na straně zemědělských podnikatelů, tak na straně Fondu.

Podle zpráv Ministerstva zemědělství předkládaných vládě v souvislosti se škodami způsobenými suchem:

Rok	Škody	Počet požadavků
2015	2,9 mld. Kč	7.100
2017	7,7 mld. Kč	3.200
2018	*)	*)

*) Bude doplněno

Požadavky na podpory, včetně dalších údajů např. hospodaření za předchozí roky (k posouzení poklesu příjmů), bude třeba zanést do příslušného systému ještě před

celkovým posouzením, zpracováním a alokací kompenzací, stejně jako bude třeba provádět kontroly rozsahu pojištění, křížové kontroly správnosti předkládaných údajů apod.

2. Organizace, uspořádání

Předpokládá se, že v první fázi bude mít Fond 10 zaměstnanců. K výkonu činností uvedených v části 1. Výchozí předpoklady a některých podpůrných aktivit předpokládáme následující personální složení společnosti:

Role	Počet
statutární zástupce/vedoucí organizace	1
sekretariát, agenda lidských zdrojů	1
ekonomický úsek	2
IT podpora	1
vedoucí provozu	1
pracovníků provozu	3

3. Zřizovací náklady:

Při kalkulaci předpokládaných nákladů se vycházelo především z podkladů podle skutečnosti PGRLF a porovnatelných malých společností.

Druh nákladu	Kč (tis.)
Konzultační služby (operační a ekonomický model, procesní nastavení)	1 500
HW	1 374
SW	5 000
Úprava prostor	300
Vybavení (jiné než IT)	750
Celkem	8 524

4. Provozní náklady:

Druh nákladu	Kč (tis)
Mzdy, benefity, sociální a zdravotní pojištění	7 500
Školení	100
Cestovné	50
<i>Personální náklady celkem</i>	<i>7 650</i>
IT podpora/služby	1 500
Nájem, služby, energie	1 400
Spotřeba materiálu	600
Služby	5 500
<i>Ostatní provozní náklady celkem</i>	<i>9 000</i>
Provozní náklady celkem	16 650
Roční odpisy	1 500
Náklady celkem v prvním roce	18 150

Návrh zákona nebude mít negativní dopady na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny. Naopak může přispět ke zlepšené nabídce pracovních příležitostí, zejména ve venkovských oblastech, a to i pro specifické skupiny obyvatel.

Návrh zákona nemá sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Návrh zákona rovněž nemá dopady na rozpočty krajů a obcí.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Návrh zákona neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo v rozporu se zákazem diskriminace. Návrh zákona se netýká problematiky rovnosti mužů a žen.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava je v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Návrh zákona nezvyšuje množství zpracovávaných osobních údajů ani nemění způsob nakládání s nimi.

Zhodnocení korupčních rizik

Ustanovení návrhu zákona týkající se poskytování podpor jsou koncipována tak, aby minimalizovala možná korupční rizika a zajistila maximální transparentnost.

Návrh zákona je svým rozsahem přiměřený množině vztahů, které má upravovat.

Navrhovaná právní úprava představuje efektivní implementaci zákonných regulací stanovených v zákoně.

Příslušné orgány veřejné správy a administrátor dotace (Fond) jsou schopny plošně kontrolovat a vynucovat dodržování dané regulace.

Návrh zákona i po provedených úpravách stanovuje jednoznačně kompetence, působnost a odpovědnost mezi příslušnými orgány veřejné správy a Fondem jako administrátorem dotace a realizace opravných prostředků proti rozhodnutí Fondu je zajištěna postupem podle správního řádu.

Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Návrh zákona nemá vztah k bezpečnosti nebo obraně státu.

Zvláštní část

K § 1

Důvody, pro které je nezbytné zřídit Fond, jsou podrobně popsány v obecné části důvodové zprávy.

Fond se zřizuje jako právnická osoba; při rozhodování o povinnosti zaplatit odvod podle tohoto zákona nebo o žádostech o poskytnutí podpor z prostředků Fondu bude mít Fond postavení orgánu veřejné moci.

Předpokládá se, že Fond bude sídlit v Praze.

Nejdůležitější aktivity Fondu vycházejí z důvodů, pro které je Fond zřízen, a jsou rámcově popsány v odstavci 4. Jsou tedy zaměřeny zejména na registraci klientů, správu dat, výběr odvodů, příjem žádostí, výplata podpor, případně vymáhání pohledávek, spolupráce s třetími stranami.

Vedle standardních orgánů Fondu (rada, ředitel a dozorčí rada) bude mít Fond též vlastní zaměstnance zabezpečující běžnou agendu Fondu. Ti budou, mimo jiné, zpracovávat též plán činnosti Fondu a podklady pro každoroční výroční zprávu Fondu.

K § 2

Upravuje vznik a složení Rady Fondu, a podmínky členství a způsoby zániku členství v Radě.

Složení členů Rady má vyjadřovat vyvážené zastoupení profesních a zájmových sdružení zastupujících zemědělské podnikatele. Z jimi předkládaných návrhů na jmenování členů Rady bude vždy zřejmé, který profesní svaz konkrétního člena Rady navrhl, a kdo tedy může, bude-li k tomu důvod, také navrhnout jeho odvolání z Rady.

Stanoví působnost Rady, zejména oprávnění jmenovat a odvolávat ředitele Fondu a schvalovat plán činnosti Fondu. Dále upravuje periodicitu a způsob jednání a rozhodování Rady.

Ministerstvo zemědělství vydá statut Fondu, ve kterém upraví zejména vnitřní organizaci fondu a vzájemné vazby mezi orgány Fondu a aparátem zajišťujícím činnost Fondu (zaměstnanci Fondu), popř. další podrobnosti.

K § 3

Ředitel je zaměstnancem Fondu, zároveň je však také jeho statutárním orgánem, který jedná jménem Fondu jako právnické osoby. Současně vykonává řídicí funkce směrem dovnitř Fondu, v pracovněprávních vztazích vůči zaměstnancům Fondu apod.

K § 4

Upravuje vznik a složení Dozorčí rady Fondu, a podmínky členství v Dozorčí radě. Členy Dozorčí rady volí a odvolává Poslanecká sněmovna; přihlíží přitom k návrhům profesních a zájmových sdružení zastupujících zemědělské podnikatele, tedy těch subjektů, jejichž zástupci tvoří Radu Fondu.

Zvlášť se stanoví zásady jednání a rozhodování Dozorčí rady.

V rámci působnosti se stanoví kontrolní, schvalovací a ostatní činnosti Dozorčí rady.

K § 5

Zákon stanoví, kdo je plátcem odvodů do Fondu.

K § 6

Základním zdrojem příjmů Fondu jsou odvody od plátců do Fondu a podpora od státu ve výši rovnající se sumě odvodů od plátců do Fondu.

Stanoví se jednotný termín splatnosti odvodů s tím, že pokud plátce do Fondu svůj odvod nezaplatí, nebo se se splacením odvodu do Fondu opozdí, bude povinen zaplatit penále a zároveň do uhrazení závazku vůči Fondu nebude mít nárok na výplatu podpory.

Za účelem kontroly placení odvodů do Fondu bude Fond prostřednictvím svých zaměstnanců oprávněn provádět kontrolu přímo u plátců do Fondu. Bude přitom postupovat přiměřeně podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád).

K § 7

Použití příjmů Fondu je možné na výplatu podpor a nákladů s tím spojených, včetně provozních nákladů Fondů, nákladů na externí služby potřebné pro posouzení žádosti o podporu a výplaty podpor a externí služby potřebné pro provoz Fondu.

Finanční prostředky nevyčerpané v běžném roce budou převedeny do rezervního fondu pro následující rok (což je jeden z hlavních principů fungování Fondu).

K § 8

Z finančních prostředků Fondu budou podporovány (financovány) všechny činnosti a aktivity Fondu uvedené v § 1 odst. 4. Na to navazuje poskytování podpor fyzickým a právnickým osobám, které budou různými formami realizovat činnosti, které naplňují poslání Fondu. Podmínky a podrobnosti o způsobu a výši poskytování podpor stanoví pravidla, která budou stanovena Radou Fondu a schválena Ministerstvem zemědělství.

K § 9

V přechodných ustanoveních je nezbytné řešit problematiku související se vznikem Fondu, zejména se jedná o termín prvního poskytnutí odvodů podle § 5, náklady na zahájení činnosti Fondu v prvním roce fungování Fondu a termín prvního přijetí žádosti o poskytnutí podpory podle § 8. Předpokládá se, že hlavním výdajem Fondu budou podpory podle § 8. Jejich poskytování bude proto zahájeno až po prvním poskytnutí odvodů do Fondu, tedy v 2. pololetí 2021. Do té doby bude Fond zajišťovat činnosti podle § 1 odst. 4 písmena b) a c). Tyto činnosti a provozní náklady Fondu bude v roce 2020 hradit stát. Předpokládá se, že půjde zhruba o cca 26,674 mil. Kč (zakládací náklady 8, 524 mil. Kč a provozní náklady v prvním roce 18,150 mil Kč).

K § 10

S ohledem na obvyklou délku legislativního procesu návrhu zákona se navrhuje termín nabytí účinnosti dnem

V Praze dne

..... *podpis poslance*

..... *podpis poslance*

..... *podpis poslance*

..... *podpis poslance*

..... *podpis poslance*